

Balio Sruogos laiškas Peliksui Bugailiškiui, iki 1925-04-20, iš Būgių - į Šiaulius

Ponui P. Bugailiškiui Šiauliuose.

Ponui P. Bugailiškiui Šiauliuose.

Gerb. [1][,]

Knygeles recenzavimui gavau.

Šiuo tarpu pasiunčiau tris recenzijas [2]; lieka nerecenzuota „Palaidūnas“ [3] ir Geniušo [4] „Vaizdeliai“, bet apie jas „Kultūrai“ [5] aš nieko negaliu parašyti. Mano nuomone[,] tai nepakenčiamai blogi dalykai.

Geniušo gera intencija visai neatlygina už tai, kad jis jokio talento neturi, talento nesimas net jo gerąją intenciją terlioja. Be to, ir [iš] šios medžiagos būtų galima buvę šis tas padaryti, jei koks geras redaktorius būtų privertęs Geniušą jo vaizdelius perdirbti, pataisyti.

Butkų Juzė [6] – vertas ne mažiau keikti. Būtų kiek sąžiniškiau padirbėjęs, būt galėjęs geresnį dalyką duoti, dabar gi davė tokį dalyką, kuris geriau tinka „Garniui“ [7], bet ne kultūros leidiniui.

Rekomenduoti aš jų nieku būdu negaliu, o dėl jų keiktis „Kultūros“ skiltyse nepatogu.

Atrodo, „Kultūros“ bendrovė turėtų atkreipti didesnio dėmesio į savo leidinių kokybę – dabar ne visuomet yra įspūdzio, kad darbas dirbama pakankamu rimtumu...

Dėlei tolimesnių recenzijų rašymo – man nelabai būtų įdomu recenzuoti vertimai, jei bent koks geras įžymus vertimas įžymaus veikalo. Šiaip gi smulkmenoms skaityti neįdomų vertimą, lyginti su nuobodžiu originalu – per daug inkyrus dalykas. Maloniau aš recenzuočiau tikrai originalius kūrinius.

Dėlei redagavimo literatūros skyriaus „Kultūroje“ tai man atrodo šitoks dalykas. Man atrodo, kad literatūros skyrius turi daugiau reikšmės ne skaitytojams, bet patiems rašytojams. Juk tai vis pradžininkai, bandantys savo jėgas. O čia negana parinkti, kas dėtina, kas ne. Bene su kiekvienu tokių pradžininkų tenka susirašinėti, nurodinėti jiems klaidas, pranešti[,] kas taisytina, vėlei pataisas koreguoti... Tokio skyriaus redagavimas – pradedančiųjų rašytojų auklėjimo darbas. Man tasai darbas būtų įdomus, bet aš negaliu jo pasiimti arčiau nesusipažinęs su Jūsų žmonėmis, su pačios Redakcijos nusistatymais. Tokiame skyriuj parinkti, kas galima dėti, kas ne – joks redagavimas: man atrodo[,] čia tenka eiti visai kitu keliu. Principe sutinku, tikrai pirmiau norėčiau kaip nors asmeniškai pasikalbėti – pasitarti: be to aš nesugebėsiu padaryti darbą.

Viso labo[.]

Jūsų B. Sruoga

Iki bal. 20 d. adres[.]:

Viešnių paštas, Būgiai.

KOMENTARAI

- [1] Laiškas adresuojamas Peliksui Bugailiškiui (1883–1965) – kultūros ir spaudos darbuotojui, kraštotyrininkui. Pelikšas Bugailiškis – knygų leidimo kooperatinės bendrovės „Kultūra“ steigėjas, pradėjęs Šiauliuose leisti žurnalą *Kultūra*, 1923–1933 m. atsakingasis jo redaktorius.

- [2] Išspausdinta viena Balio Sruogos recenzija apie 1924 m. išleistos Salio Šemerio poezijos knygos *Granata krūtinėj* naujoviškumą ir originalumą, žr.: Padegėlis Kasmatė, „Jausmažodžiai ir vaizdažodžiai poezijoje“, in: *Kultūra*, Šiauliai, Nr. 4, p. 202-207.
- [3] Butkų Juzės pjesė „Palaidūnas“, išleista 1925 m.
- [4] Juozas Geniušas (1892-1948) – prozininkas, dramaturgas. 1925 m. mokytojavo Kėdainių gimnazijoje, kartu Lietuvos universitete studijavo istoriją. Tuo metu buvo parašęs knygą *Scenos vaizdeliai vaikų teatrui* (1924).
- [5] *Kultūra* – mokslo, visuomenės, kultūros istorijos ir literatūros mėnesinis žurnalas, ėjęs 1923-1941 m. 1923-1926 m. leido „Kultūros“ bendrovė Šiauliuose, iki 1933 m. žurnalą redagavo Pelikšas Bugailiškis.
- [6] Butkų Juzė (tikr. Juozas Butkus) (1893-1947) – pedagogas, poetas, dramaturgas, vertėjas. Tuo metu buvo išvykęs į JAV, gyveno Niujorke, Čikagoje, dirbo alaus darykloje.
- [7] *Garnys* – pirmutinis kultūringas juokų ir satyros laikraštis, 1924-1929 m. leistas Kaune. Leido ir redagavo Bronislavas Valiušaitis.